



LIKBÄRARELAGET ENIGHETEN

1729—1914



MALMÖ MUSEUM

BK - Uvax

Malmö:

Hypot.: Uvax

587

ESONERÄGON
ASTROVE

HISTORIK

ÖFVER

LIKBÄRARELAGET ENIGHETEN

I MALMÖ

1729—1914



LUND 1914

HÅKAN OHLSSONS BOKTRYCKERI



IKBÅRARLAGET ENIGHETEN I MALMÖ, numera en förening med syfte att vid dödsfall tillhandahålla sina medlemmar en begravningshjälp af omkring 500 kronor och dessutom fri likvagn, stiftades här i Malmö för 185 år sedan — mid-sommardagen den 24 Juni 1729. Det är ju därför helt naturligt att laget under dessa många år undergått förändringar i dess sträfvan att lämpa sig efter olika tidevarfs skilda uppfattningar, fast det städse sökt troget följa sina gamla traditioner. I samma mån som utveckling på alla andra områden inom samhället ägt rum, har äfven fordringar och kraf inom laget och hos dess medlemmar i väsentlig grad förändrats, det kunde därför vara intressant, och äfven äga kulturell betydelse, att kasta en blick tillbaka, och följa detta lagets utveckling under olika skeden, i all synnerhet som detsamma sannolikt är det enda i sitt slag här i staden, hvilket trots sin mångåriga tillvaro ännu har alla ursprungliga protokollsböcker, stiftelseurkund och öfriga handlingar jämte en del inventarier, väl bibehållna och i fullgodt skick i sitt ägo.

Malmö stad var vid tiden för companiets stiftelse utaf ganska ringa utsträckning, och det var ett allmänt bruk att bära de döda till begravningsplatsen. Stadens innevånareantal utgjorde året förut (1728) endast 1504 mantalsskrifna personer, pesten hade nämligen 15 år tidigare borttryckt mer än hälften af befolkningen, och de kvarlevande led under ett svårt ekonomiskt betryck, dels beroende på pestens härjningar, dels en följd af krig och betungande militärinkvartering. Det var alltså

allt annat än gynnsamma förhållanden, som härskade i Malmö vid tiden för companiets tillkomst.

Det framgår af lagets gamla protokollsbok att det hade sina svårigheter vid dödsfall, att få de döda burna till sin sista hviloplats, och mästarna inom handskmakareämbetet beslöto därför bilda ett likbärarecompani, med hufvudsyfte att verka inom handskmakarelaget och med detta lags ålderman som likbärarecompaniets själfskrifne förman och dess äldsta mästare som bisittare. Dock skulle companiet äfven bistå utomstående mot skälig ersättning 8 daler silfvermynt.

Ett annat likbärarecompani misstuckte dock handskmakarnes åtgärd och anmälde dessa inför magistraten, handskmakarnes svar till magistraten föreligger här aftryckt, den är ej daterad men härleder sig antagligen från åren 1733 eller 1735.

Det högachtade och Widtlagfarne Herrar Borgmästare och Råd.

För gunstig Communication af det så kallade Officers Companiets 2:na insinnerade skrifter, aflägger Handskmakare ämbetet med thes adjungerade Compagnies bröder sin ödmjukta tackfägelse, och skall här samt följa af ädle Magistratens Resolution där på inkomme med denna sin enfsaldiga utlåtelse anstående af följande omständigheter.

1:mo kunna wi os högeligen förundra öfwer theras stora dierfhet, i dett de sig understå att begiära formohner fram för de andra likbärarelagen här i staden, och enfsamma bära lif för penningar, oansedt os synes återopade förordningen om yppighet och öfwerflödighets afstafande icke så mycket hafwa sitt afseende på likbärare lagen som mera på de för detta, wid begrafningar bruffliga onödiga öfwerflödiga tractamenten, och som 2:do det klagunde laget säger oordningar wara utj likbärarelagen så kan hwar och en tillstå att ingen ofed hos os ännu i dy mål förelupit, utan om så hädan bleswa skulle, da äro de därtill wällande, som söka i oträngda mål på bana bringa sådana nyheter, som torde oordning förorsaka.

3:tio Hafwa wi sedan wårt lag till guds ähra och nästans nytta blifwit inrättat, våra upprättade articlar lagligen låtit werificera och äfwenwål guds hu ihågkommit då wij til tyfsta Ryrkiomuren förliedet

åhr af ett wälmönt sinne, dock utan dermed att winna något beröm 26 daler erlagd.

Wienst är dett så kallade Officers Compagniet intet i någon måtto af os präjudicerat utan när någon os anmodat, hafwa wi gjort vår tjenst dels för en billig penning dels för intet när tilståndet varit så bestaffat, där hafwa de måste lif wi bortburit varit inom Compagniet. Man skulle också intet förmodat att den nya tillsatta förmannen sedan han wunnit en sådan honeur, skulle låta densamma gifwa sig en öpen väg att bruka förmåtenhet och göra otienlig rörelse ibland så mycket borgerkap, men dett är icke undran wärdt, ty wi känna många män som afföndrat sig från det så kallade Officers Compagniet medelst affty för tråta och oenighet, hwar uppå theas förman tyckes vara tämmeligen begifwen, som ock deraf skönjas, att efter förmans titulens äruande straxt börja på äfwanrörde jätt procedera och sedan gud gifwit honom sin wälsignelse låtit dett bringa sig till öfwermod, wij kunna wäl tänkia att detta skiedt af blåt misunsamhet och till äfwentyr utom en del af des Compagnies bröders wetenskap, endast till att winna penningar och anseende.

Men såsom det icke varit tilförne brukligt här i staden, att en från utrikes orter kommen, sedan han några åhr allenast varit här borgare skulle få sådan myndighet att betaga andra af borgerkapet sina uråldiga förmohner, hwilket vår milde och höga öfwerhet ej börer tilstādja utan snarare lämbna os infödda samma och äfwen så god förmohn som andra eller i synnerhet så kallade Officers Compagniet, hwilket gienom thes förman os söker att förörätta, altså emedan Kongl. Majst: nådigste förklaring af d: 15 Martij 1732 utj 8 § säger, att 11 § och 4 puncten i förordningen af d 8 Nowbr 1731 förnumbligast haft sitt affeende derpå att hindra och förekomma öfwerflödiga begrafningsomkostnader och tractamenten, hwarföre och i gemen blifwit efterlåtit att så taga till de dödas bortbärande hwilka man åstunder, när det utom tractamente gåfwa och omkostnad NB wid begrafningen stier; förden skull som våra bärare Lag efter landsens gamla goda och skälige sed i denna staden inrättade äro och uppå lands sed, som har skäl med sig, må ock för wanligen dömas, så är vår ödmjukaste begiäran att hädan efter som här till, så ädla Magistratens tilstånd att beledsaga hwar andra till grafwen, utan affeende på timelig winning när någon os

tilliter för en billig penning, emedan en widrig händelse där wi inga lit bära utom Compagniet, kommer Carolj tyfta Ryrkian att lida, som undfår af os åhrligen 6 daler smt: för wår lifbår.

De öfriga klagande Compagniets protester Meritera intet gienfwar, utan wij för see os allenast till ädla Magistratens gunsträttwisa, bedjandes att ädla Magistraten af kiärlig ömhet om borgerfkapets fämja och förtrolighet, som är en Moder till allt godt täcktes meddela os en gunsträttwis resolution. I afwaktande hwaraf Wij framhärda.

Den 24 Juni 1729 samlades Malmö handskmakare mästare för att bilda companiet; och dess stadgar (22 artiklar) godkändes och antogos till efterlefnad. Granska vi nu dessa stadgar, vilja vi finna, att desamma på sitt efter wår uppfattning något tunga och långrandiga språk vittna om en sann religiös öfvertygelse, hederlighet och en ärlig vilja hos dess upphofsmän att leda allt till sina medmänniskors gagn. Detta framgår bl. a. af deras omsorg för att medlemmarne inom companiet vid likfärder och sammankomster skulle uppträda på ett värdigt sätt och ej berusade eller bråkiga, liksom deras farhåga att bröderna skulle glömma sina skyldigheter att bistå vid bortbärandet af liken. Stadgarne voro ganska stränga angående försummelse i sådana fall.

Här nedan finns nu aftryckt dels stiftelseurkunden dels ett urval af de 22 artiklarna jämte inventarieförteckning.

I den Helige Tree Enighets Nampn.

Såsom Guds Lag bjuder Mennistiorna besjta sig om ett gudeligt lefwerne och sahlig död, så är och efter döden ett christeligt bruuk att med heder låtha sina döda begrafwas. I anseende hwartill, som och till de losliga bruuk för oss warit och ännu brukeligt är, hafwa wij samtelige Mästare af det losliga Handskemakare Embetet här i Kongl. Siö och Stapell Staden, oss inbördes, i den högste Gudens nampn, emillan uprättat et Ampts-Lag med Lijf Bärande, så att wid påkommande dödsfall wij kunna först inbördes hwar annan, sampt våra fiära hustrur och Barn till Jorden befordra, så wähl som och Andra utom wårt Ampt och Lag, hwilka oss derutinnan kunna anlita behjelpelige wara? Nu som ordning uti allting är nyttig och oundwifkelig

om det skall hafwa godt bestånd, så hafwa wij enl. denna Book till vårt Amts Protocol för ett Vjt Värare Compagnie som består af 183 folierade Blad upprättat, utj hwilken alt som detta Amts Compagnie kan angå skall inskrifwas, jemwähl och, som Enighet och sänja förer Guds Wällsignelse med sig, så hafwa wij till förekommande af all oreba, till allas vår fullkomliga esterrättelse författat och upprättat sådana Artiklar, som här efter införde blifwa, hwilka wi samtliga Mästare utj Embetet icke allenast själfwa under gå, utan skohla och Andra som kunde utj detta Amts Compagnie inkomma, wara förpligtade hwad som utsatt finnes att efterfölja, så att ingen punct skall öfwerträdas utan samhelleligen efterlefwas.

Och som vårt upfåth wid detta Ampts Compagnies uprättande, intet annat är, än derigenom beteckna den Christelige Rjth och om håga wij draga om våra i Herranom affomnades Bekamens med reputation till grafwen beledsagande.

Dy häppas och wij till detta i Gudj påbegynta wärk winna Nåd och rättwisse Gudens wällsignelse till en stadig warande framgång, derom, een hwar af oss så mycket mera sig försäkrar, som här under icke sökies någon egen nyttig Gewinst, gunst eller särdeles afseende, utan ett allmänt wärks befordran som framdeles kan efter våra döde dagar blifwa oss till äminnelse, våra efterkommande till hugnad och nytta så är följande fast stält wordet.

Artiklar.

Swär efter de som nu äro, eller hädan efter kunna komma, utj det lofliga handskemakare Embetet och det inrättade Vjt Värare Compagniet skohla hafwa sig att esterrätta.

Första Articul.

Wid detta nu uprättade Amts Compagnie skall Aldermannen som nu är, eller hädan efter kommer att blifwa för Embetet, jemwähl för Compagniet wara Förman, så att alt hwad som här står med föranstaltande till Begräfningar, Samblingar med Compagniet och alt dertill hörer, samt sjelf gå för Vjket kommer uppå Alder och Förmannens

goda försigtighet och styrelse, så att alltid Förmanskaper skall följä Aldermanskapet af Embetet och icke till någon utom Handstematäre embetet öfwerdragas.

Andra Articul.

Komma de 2:ne Mästare, som äldst utj ordningen äro att blifwa Alder- eller Förmannen till besittjare wid Compagnie lädan, då något kommer att förrättas, samt der Alder- och Förmannen genom oundw- feligit förfall är hindrat wid något Sjfs bortbärande, då den äldste af dem gå för Sjket.

Tredje Articul.

Swad till stånd läda och Sjf kläden med till hörig Sjfbäär nu utj befinnes, skall i dett här hos uprättade Inventario och nu sedan efter tjernes ombytning uptefnas, på det icke wid hwarje tillfellen något der af må förstingras.

Fjerde Articul.

Alla desse Kläden Sjf Bäär med fottrahl, skall allena till höra Embetet, så som de det samma nu ånyo sielfwa låtit bekosta ny, fram deses will wid like hålla (utan någon som kunde i Compagniet komma) att, hafwa der utj någon prentention, jemwähl hafwa Embetes gesellerna den frijheten att betjena sig af Embetets Sijklådan om någon gesell skulle igenom döden afgå.

Femte Articul.

Händer så att någon utom wårt Embete wille sig ingifwa i Compagniet, som kan pröfwes der till så stickelig att det sig kan giöra låta, då måste den samma för hehla Ampts Compagniet och öppen Läda sig anmälla, och först höra sig Articlarna före läsas, på det han af deras innehåld må blifwa underrättat, huru med detta Ampts Compagnie rätteligen före wetter och gifwer han då för sig 3 D:r smt hwilka penningar Mästarne i Embetet sårstilt till kommr och i Embets lädan inläggies, gifwandes han och utom des skrifware penningar 12 s:r smt till de fattige gifwer han 4 s:r smt, hwilka utj Compagnie Cassan insätties till des de ut dehlas bör.

Siette Articul.

Kommer någon Ny Mästare till Embetet och således utj Ampts Compagniet blifwer lika dehl agtig, så skall han rätta sig efter hwad Embetet inbördes stähligt finner, om han elljest will njuta Embetets härlighet till godo men hwad han betahlar skall icke utj någon Compagnie Cassa läggias eij eller uti deß räkning uptagas.

Siunde Articul.

Wid händande döds fall inom Compagniet, antingen det är i Embetet eller eij, bort här Compagniet den af döde, om det är Man eller Husfru eller deras Barn innom Compagniet, utan någon betahling, låtande sig åtnöjas med det tractament som forge huset kan präsentera och som wid sljke ljtprocesser icke eller ligger mindre makt uppå huru all ting ordenteligen till går, sticdeligheten hafwa fram gång, så till bör Alder och Förmannen genom den som der till blifwer antagen och här efter för måhlas, att åtminstone dagen för uth låtha Compagniet till säga, hwar de stohla bort bära, om han är innom Embetet och Compagniet eller eij, hwad klädeslätt samt på stället Compagniet bör sig inställa eller infinna.

Ottonde Articul.

Enär sålunda är ansagd wordet må ingen som är då till städes, sig undan hålla, utan i egen person och öfwer alt i swarta kläder och habit sig på det utnembde ställe infinna eller böta första gången 16 s:r smt, Blifwer han aldeles borta den dagen pligte han då 1 D:r smt och andra gången dubbelt, gör han det tredje reesjan underställes Compagniets om pröfwande huru wijda han kan blifwa der utj eller eij.

Nijonde Articul.

Skulle någon Mästare af Embetet komma att gå i förje ställe eller elljest hafwa något oundwifeligit för fall, så tillåtes honom i des ställe een bestedelig gessell sig wid bärandet låta in finna, eswen som den som är utom Embetet och i Compagniet, kommer att gå i förje hopen må stassa en annan bestedelig Man eller gesell för sig, dock innan sådant stier bör den som har sådant för fall, sig hos Compagniet dereft det

samblas angifwa, och den han i sitt ställe staffar med sig hafwa, att Compagniet i tijd må wetta om de med personen kunna åthnötjas. Men den som staffar någon för sig som finnes eller wijfar sig obestädelig, så bort wijfas icke allenast den samma, utan den honom anstafat pligtar som i näst föregående punct är omnämndt.

Tijonde Articul.

Hafwer någon så angelägen reesa sig före satt att han kan omöjeligen afbjda den dagen Ljket skall begrafwas, hwarom han dock äger kundskap, må han inga lunda bortreesa för än han anmält sig hoos Alder och Förmannen, samt stafat Man för sig att bära, gör han annorlanda då pligte som i 8 § förmählas, Men är han bortrest så långt för uth att han icke wiste att det Ljket skulle af Compagniet bort bäras, eller och innan han blifwit derom till sagd, den samma har sin uhrsächt med sig.

Ellofte Articul.

Och emedan wid de andra Ljkbärare lagen här i staden altid varit brukeligit bort bära andra som utom Compagnien kunde affalla. altfa hafwa wij icke mindre än de till våra med Borgares och inwånares nytta bewilljat att om så skulle hända någon of med Ljks bort bärande kunde anmoda, willja wij emot een billig penningss ärggiande sådant fullgiöra, dock så att till Compagniet i det ringaste 8 Dr: snt skall för hwart Ljke bethalas, men är det mindre för möget folk willja wij lembna det efter Råd och Lägenhet, hwarom Alder och Förmannen med Biffittiarne kan öfwerläggia, skohlandes hwad som billigen accorderas strax betahlas, och är här wid att märkia det Bedemannen och Bede qwinnan apart betahlas efter som och på lika sätt som Bedemannen kommer enär han elljest till säger Compagniet, Men Bede qwinnan får wid hwar begrafning för sin möda 12 s:ar snt.

Tolste Articul.

Och som ofta det kan på komma utj ett och annat måhl att Alder och Förmannen för orsakas låta samman kalla Compagniet, så skall ingen sig för wägra om han är när warande då till sägningen stier att infinna på det ställe och kläde slag Alder och Förmannen utfätter.

Förfummar någon detta pligte han första gången 12 s:r, och så dubbelt hwar gång han motwilligt wijs bort bliwer.

Trettonde Articul.

Det är icke mer än billigt att wid sådana sammankomster brukas all bestedelighet, och den eena den andra med höflige ord och åth häfwor om sambnar, så skall hwilken sig med något oanstendigt utlåter och af ondsko den andra öfwer jhler plichta efter laga dom, Men den skall böta 1 D:r smt till Compagnie lådan som dricker och ofsticelig sig wid hwarje till felle, då Compagniet samblat är förhåller, och ehuruwähl wij inbördes hafwa till hwar andra alt godt för troende, så att denna puncten synes onödig, så hafwa wij likwähl icke funnit stadeligit der om in antecessum eller för uth påminna, efter som oß som nu lefwa, ogjörkligit är efter finna hwad lefwerne våra efterkommande kunde blifwa stadde utij.

Fjortonde Articul.

Alla Compagniets sammankomster böra stie hoos Alder och Förmannen hwarest Vjß kläben, låda och Cassa med Protocollet bör wähl och noga förwaras, med mindre för wisse orsaker Alder och Förmannen, hwilken af samtl. Compagnie ledamötterne niuter tillbörlig heder, finner samblingen till någon af Compagnie ledamötternes huus medelst större rum eller dyljkt att transportera.

Femtonde Articul.

Huru ledes een hwar sig wid Vjß Proceessen förhålla skall, så brukas der wid de maneerer som samtl. ledamötterne, som Mogue Män befant är, eller som de hädan efter kunna finna behageligit att för ordna.

Sextonde Articul.

Skulle emot all förmodan så hända att någon i detta Ampts Compagnie bleswe af någon till heder och ähra angripen eller så antastat som skall honom något näfcligit stå att öfwer bewisas, så afgåller den samma sig ifrån Compagniet och samblingar intill han sin sak behörigen utfört och sin person legitimerat, om det är een Mästare wid

Embetets låda, är han utom Embetet dock utj Compagniet wid behörigt foro, och så snart saken ändat är för Compagniets öppna låda wisa hur han den samma utfört.

Sitttonde Articul.

Såsom till Compagniets nödwändigheter är fordras, att en Gång om Åhret en allmän stämma hållas då att efter see Compagniets till hörighet Inkomst och utgift, altjä beslutes här med att hwart år weckan efter Fastelags Söndag skall denna all männa Stemman hållas utj Ålder och Förmannens huus, med mindre det på något annat ställe utfättjes då och Ålder och Förmannen hafwer wid handen riktig och renstrifwen räkning öfwer alt hwad som det förflutna Åhret incasferat och utgifwit hwar efter Casjans behållning i alla Compagnie ledamöternas praecence proportionaliter för delas och med intet något af Compagniets wärde Disponeras eller anwändes utom allas wetenskap.

Adertonde Articul.

Till denna låda som så ledes kommer att uprättas skall wara 2:ne låsar med 2:ne nycklar af hwilka Åldermannen för Embetet och Förmannen för Compagniet har eena, och äldsie bisfittjaren wid Embetet den andra, hwilka altjd stohla wara till städes när något wjd lådan är att förrätta. Uti samma låda skall Casjan stå i för wahr så wähl som detta protocollet, och enär Räkningen giöres blifwer han genast här infört, samt af några på Compagniets wägnar qwitterat och Ålder och Förmannen åter ställas, hwar efter han sedan tager till Ny Räkning hwad som inkommer på det till stundande åhret.

Uittonde Articul.

Så skall och hwar gång lådan öppnas i denna minnes Bok antecknas af hwad orsak det skiedt, samt hwar och Ens Compagnie ledamöts Namn först upropas, och sedan instrifwas då och skall om röras der som några för ändringar sedan förra samman komsten sig till dragit, hwilket alt af een der till tienlig person kan förrättas.

Tingunde Articul.

Det är och icke mindre nödigt att wid Compagniet någon är som med biudande till Sjels begrafningar, Compagniets till sägelse samt andra

ärender som Compagniet eller Alder och Förmbnnen å deß wägnar kan finna nödige, kan hafwa att beställa, altjä bestås een sådan person, som dock skall wara der till sticdelig och bestedelig, för hwar gång han till säger Compagniet antingen det är till Ljts begrafning eller eij 24 s:r smt, dock så till förståendes att för Ljts processerne får han sin betahning af förjehuuset men för Compagniets aparte till sägelse af lådan. Der jemte skall han och utom wjdare betahning om han der till tienlig är, utj Protocollet inskrifwa alt hwad som nödigt ärachtas.

Tingu Första Articul.

De som Ljft bären fram taga ut om Kyrkan och fram bära till förje huset samt henne åter djt bringa få för hwar gång 12 s:r smt och det af förje husets anhöriga. Men Compagniet gifwa åhrligen af Cassan 6 Dr: smt till Kyrkan för besvär med kyrke dörrans up- och igen läfande.

Tingu Andra Articul.

Hwad som här fram inan före anförts och in skrifwit är, är kännes icke allenast till alla dehlar oryggeligen att hållas skall, utan och om nöd wändigheterna i till kommande tijder så trängia skulle, willja wij desse Articlar mera för bättra och skärpa, men som de nu äro, will man förmoda wara på ett wällment upfåth grundade, så att ingen af oss kan hafwa orsak något der utj kullslå, mycket mindre någon annan öfwer vår frijwillige gjorde samman läggning föranstalta utan som dett är ett Christeligt wärk wilja wij till sluth, som utj början anropa den högste guden han wärdes vårt företagande med sin allmacks hand styrkia och med ett ewärdeligt bistånd be fröna sitt stora och hehliga Namn till ewinnerlig Åhra och oss på vår döda Moll till stadig warande äminnelse, wåra efter kommande till hugnad och förnøjelse. Jemwål är förbudt att bära Lif uthi annat lifbärare Compagnie wid wijte fyra daler smt och ware den förfallen till 16 Dr. smts böter som kommer när Compagniet är upropat.

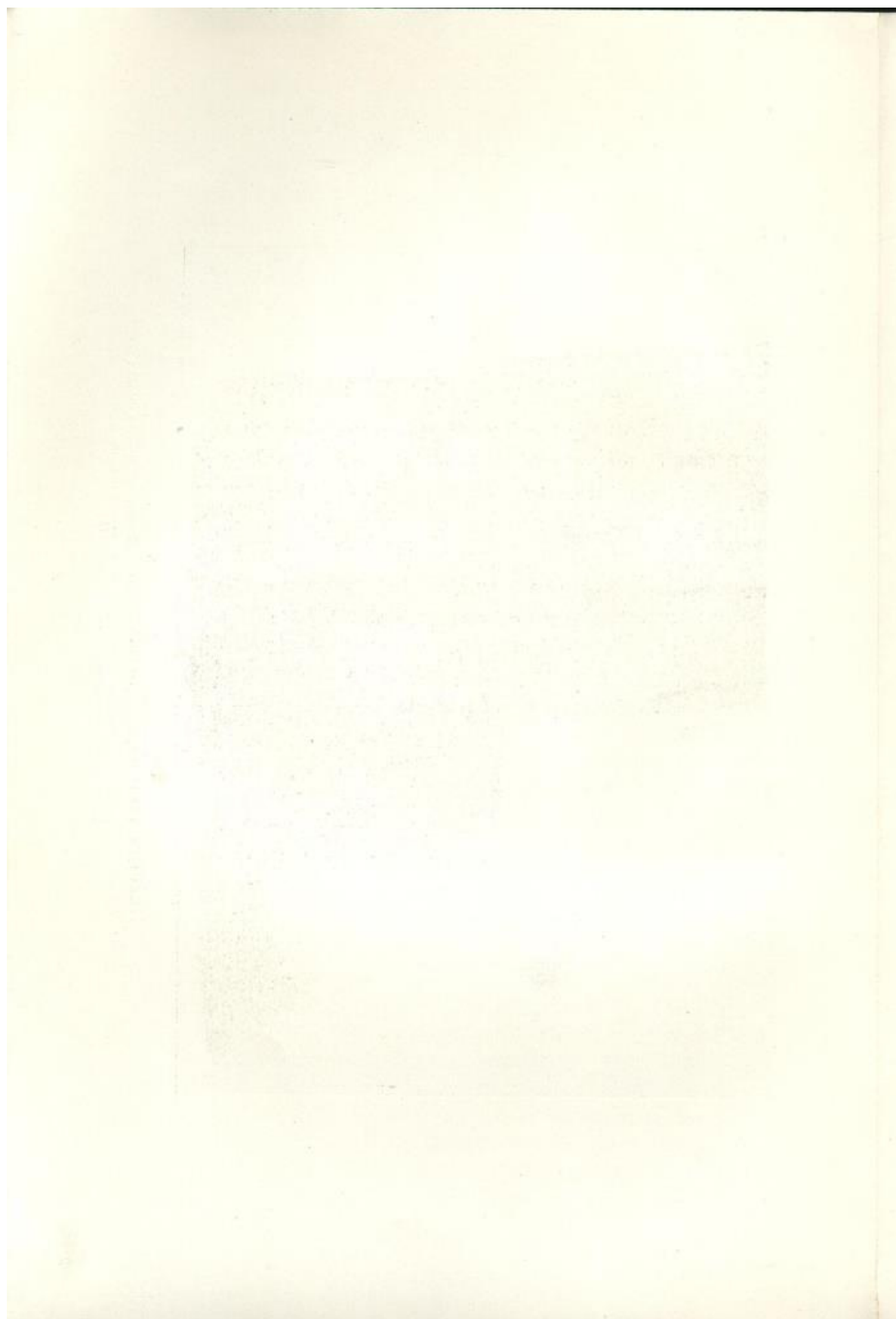
Detta vårt enhässelige och frijwillige gjorde astahl och samtycke stadfästa wij med wåra egna händers underskrift som stedde i Malmö

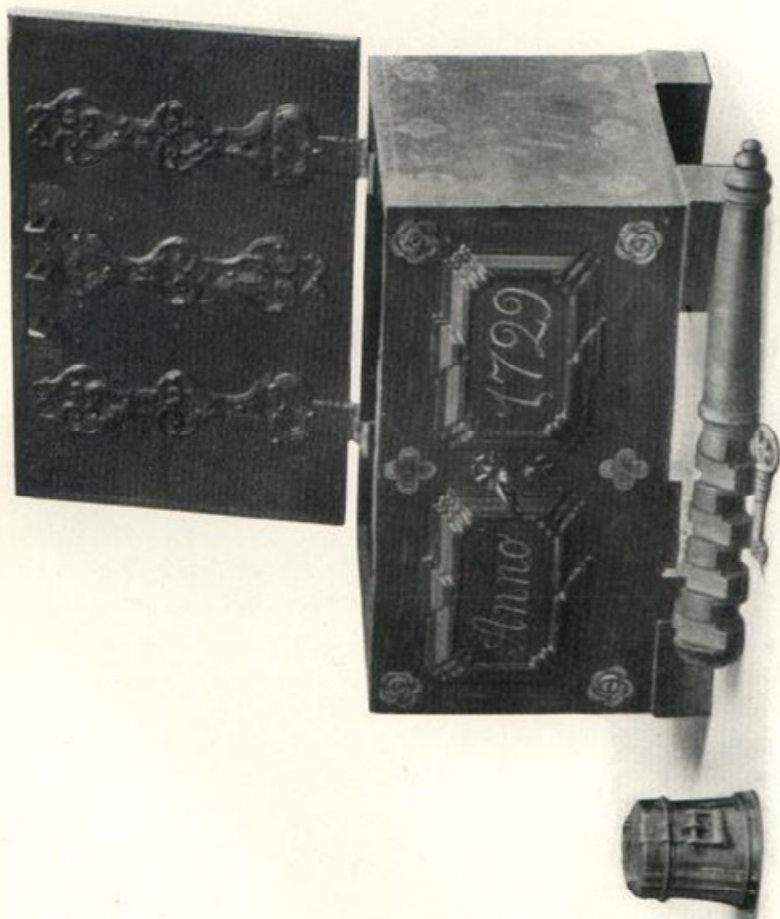
den tingu fierde som war S:te Johannis dag utj Junij Månad Åhr
 efter vår Frälsares Jesu Christi Nåde rika födelse hit till wärlden Ett
 Tusend sin hundrade och på det Nio och Tjugunde.

Alderman	Bisittare
Olof Nelson.	Rasmus NS Jepsen.
Jöns NS Andersson.	Anders Nelson.
Hans Schougårdh.	Gerder Christensson.
Erik Lunnhåltz.	Hans Lunnhåltz.
J. Lindberg.	Nels Pärsson.
Petter Berlin.	Pål Lunnsteth.
Jöns Borglind.	Ewen Bernbergh.

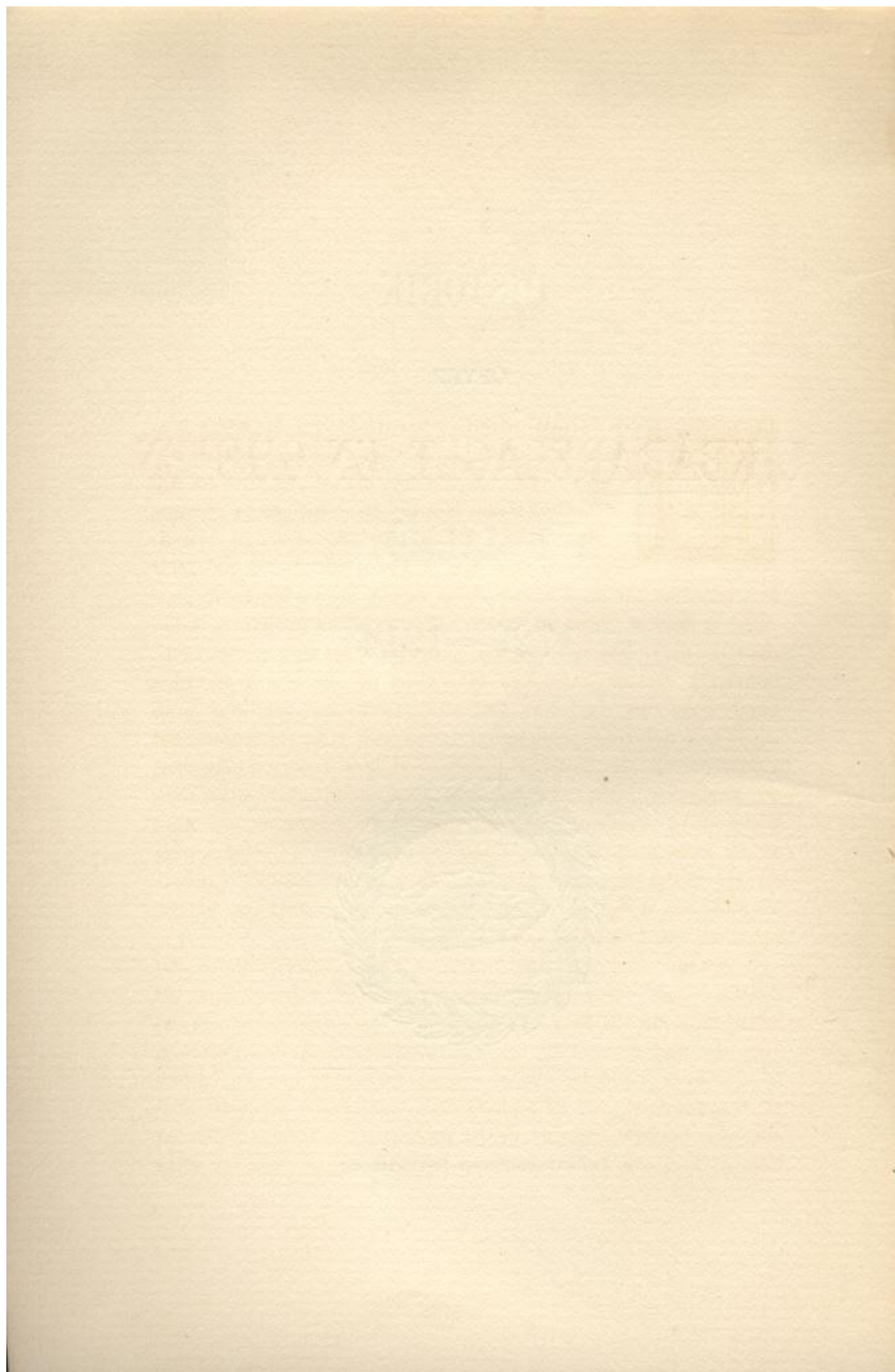
**Inwentarium öfwer de persedlar som Compagniet
 tillhörde 1729:**

- 1) En Lif Våhr med Bilthuggeri samt utmålt med alla nu för tiden
 lefwande Mästrares Namn, öfwer täckt med En Lager bär Grantz
 En handste mitt uppå.
- 2) Ett swart klädeskläde med swarta frantzar omkring med En lagerbär
 Grantz mitt uppå samt wid alla fyra hörnen.
- 3) Ett swart kläde att läggia på Vären under fra(n)tz klädet.
- 4) Ett Dito att läggia på pallen under Vjket.
- 5) Ett Klister Värfts lakan af 3 bredder.
- 6) En ny uprättat låda med beslag och twenne nycklar.





LAGETS SKRIN OCH ORDFÖRANDEKLUBBA.



En del af dessa artiklar äro ju rätt stränga och från nuvarande släktes synpunkt kanske öfverflödiga, det visar sig dock att de hedervärde handtverksmästarne haft rätt god uppfattning af människans skröpligheter, hvilket framgår af följande protokollsutdrag.

1737 d. 21 Februari hafwa Mr: Swen Hoffman och Nils Hoffman erlagt för uteblifwande efter articlarnes 8 § hwardera 1 Dr smt.

Åhr 1743 d. 3 Februari woro åter Companies bröderne församlade i förmannens hus hwarest förmannen och Companis bröderne discurerade med hwar annan angående Mester Swen Hoffmans förjumelse och uteblifwande wid vår Companis broders Jonas Grebergs sal: hustrus begrafning och som bem: Mestr: hoffman intet fines war till stedes, så får der med hafwas anstånd till vidare då med honom efter våra artiklar bör förfaras som är betalt 1 Dr.

Åhr 1748 5 Febr. betalte Mr: Swen Hofman för uthe blifwande efter articlarne 1 Dr Jonas Greberg 1 Dr smt.

Wid samma tillfälle begärade Jonas Greberg för sin swaghets skull bli förskott för Lifsbortbärande som blef af hela Compagniet bewiljad doch när honom behagar står honom fritt att behedra Companiet med sitt följe och ingen plikt honom påläggas för utheblifwande och erbiuder sig att betala qwartalspenningar med förbehål att Compagniet bortbär honom med hustru och barn och åstundar wid dödsfall ingen del af Casjans Medel.

Slutligen beslöt Laget att ifrån nedannämde Dato Waktmästare Larsson af Compagniets samtelige Ledamöter blef utvoteradt att aldrig mera bewista nämnda Samhälle och det för oredigt förhållande och derjemte warit af Dryckenskap öfverlastadt och har han således icke efter Lagets Statutier sig förhållit hwarföre han Stäligen är främ Samhället fri dömd.

Malmö 1821 Februarij 5.

å Lagets wägnar

G. W. Stereum.

År 1822 Febr. 18 Sammanträdde hos Undertecknad, det Loflig. Enighets Companiet, och hwid samma tillfälle inträdde som Nya Med Bröder i Laget Urmakaren Andersson samt Hattmakaren Iwerström som Båda erlade sine efter öfwerenskommelse inträdes Penningar hvarföre Di äga rätt att åtnjuta alla de förmåner som enl. Lagets Statutier och Ceremonier en och hvar hederlig Medlem tillkommer och således på det vänligaste lyckönskas, — hwaremot Bokbindare Löfgren, med wanära för honom sjelf uteslöt emedan han utan Orsak ingått uti annat Lag utan att här på stället redogjort.

En ganska, allvarlig tillrättavisning erhåller också sadelmakaren Hallgren 6 Febr. 1826, han hade nämligen lämnat underhållig pant för lånta penningar och ej infriat sina löften angående anskaffandet af en ny likvagn som laget beslutat inköpa. Protokollet härom lyder sålunda:

År 1826 d. 6 Februari Sammanträdde det Lofl. Lifbärare Enighets Companiet hos Undertecknad Och efter uppgjord Liquid war Lådans Behållning i Contanta Penninga Fyratio Åtta Riksd. fyratie Stilling Riksg. samt sadelmakaren Hallgrens utgifna förbindelse på femtio Riksd. samma mynt hvarföre Hypotiseradt är en Gullkedja om 7 $\frac{1}{2}$ Ducat wigt 20 Karats Gull och af Juweleraren Norlin värderadt efter Guldets värde 6 rd. rg. Ducaten, eller inalles 45 Rd. rg. hwarpå samhället beslöt att nämde Hallgren såwida Rättegång will undwiskas det Panten senast en Månad å Dato bör igenlösas och accordet med Lifwagnen gäller till Roll och intet värde emedan Herr Hallgren blott med fagra Löften smickrat Compagniet men å sido fatt, sin ingångna förbindelse, honom till ingen Heder utan tvärt om Obetänktfaman af en så Sammal Medborgare.

Men protokollen tala ock annat språk till oss än sådant, som endast omhandla brödernas försummelser, följande utdrag framhålla t. ex. deras offervillighet, samhörighetskänsla och hjälpsamhet sins emellan.

Anno 1746 den 24 Martij har Embettet låtit förfärdigat et lif kläde som till hörer sielfwa handskamakare Embettet till och det blef giordt med swarta och hwitta silckä franjar om och des bekostnad belöper sig 215 D:r smt. Jewwel blef giordt ett Fotrial som klädet skal lägas utti omkostnaden belöp sig 5 D:r smt.

16 febr 1795 S. D. up lästes et af mjölnaren Hr Wästergren och des S: hustru et till Kompaniet gifwit tåstamente som Kompaniet kommer i ful disposition öfwer wid des timade död, war förre samtliga Kompaniet aflade sin tackägelse.

I afseende till en hwälgörande Kompanie Broders hederlige Pri-sante ärborne Her Wästergren blef handskamakare Kompaniet i dag Som är den 1 Maj 1795 Samlade utti handskamakare åldermannen Her Håbergs hus. Då där i stället för den Testamentariska Disposition som d. 16 Februari samma år till samfalte Kompaniets Väda af för ut nämnde hwälgörare blef skänkt och in Protokolerat, Presentherades 8 sttfn söptilla och wäll Proptionerade Rjeradoner med der till hörande lika wakra stakar och Wäglus. Denna hederliga Presandt emottogs med en sköldig och uprigtig tacksamhet af Samteliga Kompaniets ledamöter och stall utti afwännämde Protokol i ewärderliga tider, till en så wällgörande Kompanie Broders och kiära makas samt anhörigas heder och äminnelse igenfinnas och läsas.

1796 den 8 Februari upwistes af förman Her Hyberg et swart klädes tälle till lifbårens sirande som en ädel med broder i vårt Lif-bärrare lag för egen räkning låtit förfärdiga och till samfalte laget skänkt at nöttia och bruka wid Kompaniet, som blir hos Kompaniet så för honom som för des kiära hustru tunnebindaren Hr Agren till ewärdeliga tider en ewig äminnelse, och ärtiänsla och aflade samfalta Kompaniet sköldig tackägelse;

På samma sätt då den första likvagnen skulle anskaffas, kassans medel räckte inte på långt när till, för att täcka kostnaden, men bröderna öfverenskommo att gemensamt förskottera beloppet.

År 1826 d. 23. Sammanträdde det Lofl. Enighets Compagniet hos Undertecknad till Extra Samling Då Pluraliteten beslöt att den redan af Sabelmakare Hallengren i Wärfet hafda, enl. förut gjorde

accord Likvagn skulle gå i fullbordan och färdiggöras enl. öfwerens-kommelse Hwarjemte Närvarande Ledamöter godwilligt såsom Lån till Lagets Cassa bidrage en Contant Penninge Summa af Tjugosju och 28 S. Banco. Utom det att de öfriga utfäst sig att enl. sin påteckning på Subscriptions listan oförtöfwadt erlägga sitt Debet.

G. W. Sterenius.

År 1829 d. 2 Martii sammanträdde det Lofl. Enighets Liff. Compagniet hos Undertecknad och låntog Compagniet en Summa af 100 Rd. Banco af ledamoten John Andersson enl. Revers. med hvilka Penningar alla Compagniets Skulder blefwo betäckta utom Gästgifvarn Olsson som äger 1 rD: 32 f. och Waktmästaren Bedgren 5 rD. Banco tillgodo, som äro insatte som bidrag till vår Likvagn.

Opforveras att Waktmästaren Bedgren efter stänkt fine insatte 5 rD. Banco.

År 1832 d. 14 Augustii sammanträdde å nyo det Lofl. Enighets Compagniet Brodern och andre formannen Urmakaren Andersson biskräckt Compagniet med ett tillöfadt Lån af 33 rD. 16 S. rg. så att han nu äger enl: Skuldsedel en förskjuten fordran af Compagn: Cassa stor 100 rD. Rglb. med ålöpande Ranta, äfwen första förmannen Joachimsen biskräckt Laget med et Contant Penningelån af 33 rD. 16 S. Riksgl: som emot uthändigad Skuldsedel efter uppsägelse inlöses.

I det föregående omnämnes att Kompaniet ämnade anskaffa en likvagn i stället för likbären, som såldes för 10 Rd. 10 sk. riksgäld, och införas här protokollen omhandlande detta viktiga beslut angående inköp af lagets första likvagn.

V:to Companiets Resolution blef derjemte att en efter Nyare Smaken God wacker och Pasjabel Likwang skulle låta förfärdigas, till hwilket ändamåls winnande nedannämde Dipotererade utfågs, att å bästa sätt derom rådslå och för billigaste Pris med wederbörande Handt-wärkare accordera, dock en och hwar Ledamot i Laget obetaget, att innan slut accord göres gifwa sitt yttrande tiffänne.

G. W. Sterenius. Ristner. Sandahl. Schannberg.

Efter sålunda Enigt och Redeligen alla Affairer woro uppgiorde igenflöts Lådan med glada och förnöjda Sinnen till Gud den Allra högsta Åra.

Malmö 1 Mars 1824.

G. W. Sterenius.

År 1825 D. 14 Febr. Sammanträdde det lofl. Enighets Compagn. hos underteknad.

Cassans Contanta behållning war Eitthundrade Sjutton Riksdaler Riksg. och Ledamöternes allmänna beslut blef att en Likhvagn skulle anställas emot öfwerenskommelse med Sadelmakarn Hallengren och ansvarar Laget för Sterenie åtgärd i detta ämne såvida han uppfyller sina förbindelser med Likhvagnens förskaffande.

Malmö som Åsman.

G. W. Sterenius.

År 1826 d. 17 Augusti Sammanträdde det Lofg. Likhärare Compagniet hos Underteknad till Extra sammankomst då följande afgjordes

II:do För närvarande är Cassa Behållningen i Contant intet utan utgifwit till Likhvagnens behof.

III Lagets Likhär försålbes för Tio Riksd. 10 s: rg. till Tracteur N. Joachimson som äger full rätt att empligera den samma efter god tycke dock icke förr än Likhvagnen är fri och färdig att nyttja till sitt bestämde Andamål.

IV:to Underteknad åtog sig att för Sex Riksdaler Banco låta bekläda Wagnen samt Hästarne då Materialerna af Laget tillsläppas äfwen är till ofta nämde Likhvagn Wagnmakare och Sadelmakare Arbete till fulla betalt hvarföre äfwen Underteknad Quito har erlagt; öfriga Pen. till Smeden och andra Utgifter som till förenämde Arbete kommer att åtgå beslöts att Laget oförtöfwad får färfärd besörja.

G. W. Sterenius.

Vidstående fotografi föreställer visserligen ej den *likbår*, som inköptes af handskmakare mästarne 1729 men gifver dock en typisk föreställning av en dylik; den är från Simrishamn och härleder sig från 1775. Originalen uppbevaras numera på Kulturhistoriska museet i Lund och har det genom välvilligt tillmötesgående af intendenten Karlin tillåtits styrelsen förskaffa sig fotografiet.

Inskriptionen på sidan lyder sålunda:

En efter annan drages hän — Bort ifrån ögon och sinn.

Bårtäcket är ock muséets tillhörighet, även det från Skåne. Det har i tiden tillbört landbrukaresläkten Andersson—Bodelsson och stammar från tiden omkring 1825.

Initialerna i dess midt äro broderade i hvitt silke och omgifna af symboliska ornament och ånglar. A. B. och B. A. betyda Anders Bodelsson och Bodel Andersson.

Dessa afbildningar gifva oss en föreställning om, huru det tillgick på den tiden »bröderna buro hvarandra till det sista hvilorum». Efterhand som tiden fortskred ändrades förhållandena och laget skaffade sig 1826 en likvagn.

Att erhålla någon afbildning af lagets första *likvagn* har ej varit möjligt, men den vagn som laget inköpte 1858 för kr. 1,031,85 visas på vidstående *bild*; och slutligen föreställer sista *bilden* lagets nuvarande vagn, hvilken anskaffades år 1900 för kr. 2,700,00.



BÄRTÄCKE FRÅN 1825.



LIKBÅR FRÅN 1700-TALET.



LAGETS LIKVAGN FRÅN 1858.



LAGETS NUVARANDE LIKVAGN.

Anskaffad år 1900.

År 1826 den 1 November sammanträdde det Lof: Enighets Lifbärare Compagniet hos Undertecknad Då den Nya Litvagnen blef befigtigadt och af Lagets Pluralitet godkändt.

Mjölnaren Anders Larsson åtog sig hålla Hästarne wid Lifbegrafningar.

Och Ombudsman Ristner åtog sig att Hysa Wagnen mot att det Han ifrån denna Dag erhåller En Rd: Rg. för hwarje gång den samma begagnas dock mot det Villkor att en Ledamot hwarje gång skall vara som biträde wid Wagnens Klädsel och har jag med färfärlta fordringar och Contanter mottagit Sjuttio Riks: till Lagets Debet betalande, och är således till närvarande Dato Litvagnen betalt så när som Trettio Riksd. f.

Bokbindaremästaren G. W. Sterenius, som vid ofvanomtalade tidpunkt var Lagets förman, blef på brödernas enhälliga beslut kallad till denna befattning som han innehade i 14 år 1817—1832. Han tycks hafva varit en i allo aktad och hederksam borgare, som ådagalade stort nit och intresse för Lagets angelägenheter. Härom vittnar bl. a. den noggranna utförlighet, hvarmed han förde Lagets protokoll. År 1826 vill han dock af någon anledning afsäga sig förmanskapet, men bröderna förmå honom stanna kvar på sin plats, hans ekonomi tycks sedan hafva råkat i oreda och år 1832 kan han ej till fullo redovisa omhänderhafda medel och andra förmannen intager i hans ställe förmansplatsen; men det hofsamma sätt på hvilket uppgörelsen sker vittnar om brödernas försynthet, tacksamhet och erkänsla för hans visade nit, och anförtros äfven fortfarande protokollens förande åt honom, ända till 1838. Protokollen och handlingarne omhandlande dessa händelser aftryckas här.

Bokbindare G. W. Sterenii fullmakt af Enighets Lifbärare Compagniet
16 Dec. 1817.

Bokbindare Mästaren Georg Wilhelm Sterenius som af Df undertecknade den 4 innewarande Dec. genom Samfält och enhälligt Val blifwit kallat och utnämnd till första förman, för det Lof: Enighets Lifbärare Compagniet, och således äger vårt fulla förtroende; Befull.

mäktigas härigenom, att wid alla tillfällen, såväl Litterala som olitterala att bewaka vår Rätt och talan försäkras.

Malmö den 16 Dec. 1817.

B. Malmstedt.

P. Brunnskog.

D. Anderson.

P. Larsson.

C. Sandahl.

H. Klein.

Carl Fredric Isberg.

Lars Ohlsson.

P. Agren.

Belagt med 6 S. Bco. stämpel pän:

1817 d. 14 December.

På derom gjord kallelse af Bedeman wid detta Compagnie Mäster Brunnskogs Kallelse instälde sig Lagets Ledamöter i Mäster Brunnskogs hus för att utaga första förman wid detta Lag då samtliga Ledamöterne föredrog och anmodade Bokbindaren Mäster G. W. Sterrenius att fritt ingå i Compagniet som Ledamot och första förman wid Compagniet i stället för Tracteur Malmgren med anmodan att han sig hos Laget sig inställer och sig det åtager, warwid han har att åtniuta de förmoner som öfwriga Lagets Ledamöter tillkommer Sterrenius som genom efterseckning tillstådes kom och åtog sig förmanskapet worpå han Lyckönskades och kommer nu genast att emottaga alla Lådans Saker i sitt förwar efter af Mäster Brunnskog derom författad skrefteligt indublo Inwäntarium Nycklarne öfwertager och Behåller som wanligt warit.

1817 d. 17 December War Extra Samling hos Undertäknad och Lådans Behållning blef i Contant 18 Rd. Banco.

G. W. Sterrenius.

År 1826 d. 6 Februari Sammanträdde det Lofl. Lifbärare Enighets Compagniet hos Undertäknad Och efter sålunda på Enigt sätt afslutade öfwerenskommelser förwarades Lådans Behållning i Närwaro af hela samhället och efter detta Beslut sedan jag Proponerat igenom Extemporale Tal att Brodern Ristner måtte utwägla sin Plats med min, beslöt Compag: att jag än längre tills widare måge quarstånda På min forrige Plats. Samhällets ädla förtroende skall i kraft af mina ingångna



G. W. STERENIUS.
Lagets förman 1817—1832.

förbindelser, icke allenast här — utan inför den högsta Magten aldrig blifwa missbrukade Dock får jag instämma med allmänna Rösten inom vår krets at Cassa behållningen bör till Lagets bibehållande förökas och icke minskas medelst kraftiga Bidrag igenom 16 still. årliga quartalspenningar per Man som kommer att taga sin Början Nästkommande Fastlags Måndag. Och som intet Bröderne hadde Mera att andraga så slöts allsammans med största Enighet Jo och Gud den aldra högsta Styresman wara min och allas vår Ledfagare.

G. W. Sterenius.

År 1832 den 6 Augustii Sammanträdde det Lofl. Enighets Lihärare Companiet, hos Andra förmanen Joachimsson då alla Liquidider blefwo uppgjorda på sätt följande Protocoll utwisar. Sterenius blef skyldig till Lagets Kassa Trettio Sex Riksdaler B:co som efter Lagets honetta nedfölldes till 36 rD. Rgäld hwarföre Tracteur Andersson ifklädde sig betalnings skyldigheten. Brodren Joachimsson erlade inkomsterne till Lådan under sin förwaltnings tid till Dato 36 rd. B:co Lagets samteliga Beslut war det Brodren Joachimsson blef inwoterad, till Compagniets första, och Urmakarn Andersson den Andra förman, med biträde af Hansmakarn Sjannberg, föreskrifne 36 rD. B:co förmanens incasferade Medel till Dato kom ej i Cassan utan efter eget åtagande insattes för Compagniets Räkning i Malmö Sparbank hwad efter andra Liquididen blefwe öfwer, Cassa Behållningen till Dato är 6 rD. 8 f. B:co och fattig Bössans innehåll utom en Skrifl. förbindelse 16 f. b:co. Då Sterenius således i Godo blifwit entledigandet från förmanskapet, och Samteliga Bröderne erkänne honom nu mera fri från All vidare betalnings skyldighet å sin till Laget hafda skuld, i anledning af den förbindelse som förenämde Herr Tracteur Andersson utfäst sig godtgjöra och nu i Lådan förwaras till Capital 36 rD. rgld. med Löpande Ränta; hwarföre Undertecknad för närwarande icke förmår annat en till samtl. Bröderne hembära sin Hjertinnerliga tackfägelse för den Välwilja som honom wederfarits och sålunda slöts denna Extra Samling med frid Enighet och Jo.

G. W. Sterenius.

Sterenius är nu icke den enda som haft svårigheter att fullgöra sina skyldigheter till Lagets kassa, det framgår att bröderna vid denna tiden rätt ofta blifva skyldiga sina årliga afgifter, äfven Sterenius föregångare som var förman 1809—1817 bryggaren G. C. Seth råkade i olyckliga omständigheter (det har antagligen varit tryckta tider). Det går till på köpet så långt att han nödgas göra konkurs. Det var gängse bruk, att bröderna beviljades lån af Lagets kassa mot borgen, Seth som för öfrigt var fastighetsägare begagnar sig af denna förmån och erhåller 1808 ett lån på 116 riksdaler. Vid konkurstillfället är hans ställning så dålig, att där ej finns tillgångar för de oprioriterade fordringarna och Laget nödgas öppna rättegång mot honom och hota med bysättning. Då insänder Seth en böneskrift till bröderna, och en öfverenskommelse kommer till stånd enligt hvilken Seth under 5 år får afbetala sin skuld, och uppfyller han äfven ärligt och hederligt sin åtagna förpliktelse. Liknande redovisningssvårigheter har äfven vid andra tillfällen förefallit, men har städse gäldenärerna själfva, deras borgensmän eller vänner senare ärligt betalt skulden, så att Lagets kassa aldrig blifvit lidande häraf.

Protokollsanteckningarna, rättegångshandlingarna och Seths egen böneskrift äro så intressanta att de aftryckas här

1808 d. 13 februari Samlades Samteliga Kompani Bröderne utti förman Hr Hyberg's hus . . .

S. D. fit Bryggaren her Seth till låns af Dätta Lags Kassa en Summa stor 55 riksdaller 26 ft: 8 rst: warföre Des obligasjon med Dås namn samt sine Reptionisters underskrift: som förwarades i Lådan.

1810 d. 5 Februari war samteliga Lifbärarelaget Samlade i förman Her Seths Hus, och han med alt wisat riktig redighet för Kompaniets inkomster och ut gifter wilket wi samfällt af lägger war tafsägelse för des besvär.

1817. 17 Februari Samlades Laget uti förmannen Her Seths Hus då samtelige ledamöterna sig där städes insunno, då äfwen bemälte förman wisat Rede för förflutna året och hwad jednaste Samling influtit Kwartalspenningar, af nedanskrifne änkor äro ärlagde uti Lådan befinnes följande Rewerfer Nemlig

Bryggaren G. E. Seths	55 Rd. 26 f. 8 rst. Bco
	33 " 16
	33 " 10 8
Sum Bco	122 " 15 4
Tunnbindaren Swen Malmgren	11 " 5 4
Bryggaren P. Johanson	4

1817 d. 17 Feb. affade Bryggaren Herr G. E. Seth Sig förmanskapet hwaraf Traktören Herr Swen Malmgren sig på Compani Brödernes Botum antog Sig nemde Beställning och till wise förman Bryggaren Herr P. Johanson.

1817 Till Lika Emottagit den stämning som Till hörer Companiets Rätt wid Prätklamere Dagens bewakande för Herr Seth skuld Sedlar som finnes uti Lådan.

Malmö den 19 Maj 1817.

P. Larsson. H. Klein. Brunnstog.
E. Olsson. D. Sandahl.

Juni Månad 1817

den 26:de Sammanträdde Enighets Vitbärare Lagets Compagniets Bröderne för att Då öfwerläga hur hwida Bewakandett Burde Jacttagas Nemligen wid Sethens konkurs, at ifrån Lådan uttog 2 Rd. 24 r. Til Carte Penningar och Paper — samt m. m.

1818 d. 31 Martij. War Extra Samling hos Undertäknad. Companiet öfwerenskom äfwen i Stöd af wälofl. Rådstuga Rättens Dom i Bryggaren Seths Concours Masja där inga tillgångar å di oprioriterade fordringarne finnes och Companiet äga rätt att hålla sig till nämde Seths Person för deß till Lådans Skuld att till bewakande däraf utnämna Volbind: Sterenius enl. fullmagt samt Snick. Sandahl, Kläckjutaren Ohlsson och öfwerstäraren Andersson som i egenkap af Dipoterade i alla Delar söka befrämja Compagniets i nämde Måls rätt intygas.

Malmö som ofwan.

G. W. Sterenius.

År 1819 Febr. 22 War Samling efter gammal sedwan hos Undertåknad, då wid samma Tillfälle Bryggaren Seth erlade enl. sin förbindelse sin Afgift för Året med 11 D. 5 s. 4 Banco samt tillika affade sig som Ledamot i Companiet.

År 1824 Mars d. 1 Sammanträdde det Lofl. Enighets Lifbärare Companiet hos Undertecknad. Bryggaren Seth är nu mera fri vidare fordringsanspråk af Companiet hvarföre behörig Quito är lämnadt. Alla Handl. återföljde. igenlöts Lådan under Enighet och inbörda Sämja och ett förnöjsamt sinne.

G. W. Sterenius.

Utdrag ur Rådsturättens protokoll.

Transument af nedanstående Wälofl: Rådshufwa Rättens uti Sjö och Stapel Staden Malmö Dom uti asträdes och förmånstvisien emellan Bryggaren Gabriel Christian Seth och deß samtelige Borgenärer; hwarutinnan så anfördt och Skriftwialadt blifwit som Protokoll och Handlingar utwisa; Gifwen och affagd å Rådhuset den 17 December 1817.

7:o. Det så kallade Enighets Lifbärare Laget utfår Ett Hundrade Ellfwa Rd. Banco på grund af Skuldsedlar den 18 Martij 1808 den 5 Martij 1810, och den 6 februarij 1815. jemte sex procenti Ränta från den 26 februarij 1816.

Bryggaren Seths anhållan, att warða ifrån Borgenärernes framtida kraf befriad, är ej beledsagad med sådant skäl, som på minsta sätt kunna warða till deß bifallande, utan sware Seth med sin Person och alt hwad han kan ärfta eller förwärfwa till Borgenärernes förnöjande, hwarom de alla Påstående gjordt; men skulle åter sådana finnas som sine fordringar ej bewakadt, warða de all vidare rätt och talan dera förlustige förklarade.

Swad sålunda i förmåga af 16 och 17 Cap: Handelsbalken jemförde med Kongl. Concours stadgan den 28 Junij 1798. dömdt blifwit länder wederbörande till efterrättelse; och lära Syblomannen ej

underlåta att efter denna Dom, snarligen gå i besättning med Boets utredande.

Uti Supra

På Rådshufva Rättens Wägnar

Efter förordnande

Kiellander.

C. G. Halling.

Lika med originalet intyga undertecknade

Johan P. Andersson.

Ernst Måns Son.

Utdrag ur »Malmö Tidning» för Lördagen den 7 Mars 1818.

Diverse Rungörelser.

Sedan redogörelse under denna dag blifwit uppgjord, i enlighet med Wällofl. Rådshufva Rättens Dom den 17 Decbr sistlidet år, öfwer Bryggaren G. E. Seths till sina Creditorers förnöjande afstådde Bo, få undertecknade Masjans Curatorer tillkännagifwa, att den samma hos undertecknad Quensel är att tillgå för att granskas af Herrar Creditorer alla Söknedagar i denna månad från kl. 8 till 9 förmiddagen, med tillika lämnad underrättelse, att någon tillgång icke finnes till godtgörande af de oprioriterade fordringarne, samt att Fastigheterna icke uppgått till så högt belopp att alla Inteckningshafwarne ens fått hwad dem blifwit tillbömdt. Malmö den 3 Mars 1818.

Fr. Centerwall.

Eberh. Quensel.

Likbärelagets Enighetens ansökan om Seths bysättning.

1818 den 25 April.

Adra Ödmjukaste Ansökan!

Communieras Bryggaren Seth här i staden till förklarings afgifwande och ansökningens återställande innan åtta dagar efter insändigandet, wid tre rd. 16 st. wite.

Malmö Landskansli

**Ad Mandatum
Hoffman.**

Som nu utredning skedd uti Bryggare Seths härstädes Gäldbundna Bo, och enligt härhos ödmjukast bifogade "Malmö Tidning" upplyst blifwit, det alldeles inga Tillgångar finnes, till godtgörande af de oprioriterade fordringarne; får Undertäknade å det Lof: Enighets Biförare Compagniets wägnar, hos Konungens Höga Befallningshafwande wörsamlig anhålla; och i stöd af närlagde Transsumt af Wälloft: Rådshufwa Rättens kraftwunne Concours Dom; samt widimerade Rewersaler; det förut nämde Bryggare Seth måge blifwa ålagd, att antingen genast undergå Byggtning eller och Betala ifrågawarande Etthundrade Ellofwa Riksdaler Bco: med Räkta från den 26 Februarij 1816. till full betalning ster, jämte härutinnan åtwungne Rättegångskostnader; hwarom afwaktas höggünstig Resolution.

Malmö d: 11 April 1818.

G. W. Sterenius

Compag. Förman.

D. Sandahl

läse bifitar

Lars Ohlsson

Rådshufware.

Dawid Andersson.

Här följer Seths bönfallande skrifvelse till Laget, hwaraf bröderna låta beveka sig till förskoning.

Mine Herrar och Bröder!

Wänskapen och Enigheten, sammanknyter Samhällslefnaden, det är i denna säkra förtröstan jag tilliter Eder, hvars Gälldenär jag nu nekaf mig wara jag wet äfwen Ni för momangen äger Disposition öfwer mitt framtida Öde; men hoppet försäkrar mig, det Ni alla äro ädla Medborgare, och ingen af hela Samhället skulle finna sig tryggad af att se igenom med olycka, Min hustru och mina omtyndiga Barns totala undergång. Att jag beredwilligt underkastar mig lagarnes rättwisa i brist af oförmögenhet, gagnar Eder wisserligen icke, ty jag kan i anledning till tidernas beswärlighet aldrig utfästa mig att betala hela min skuld: gifwe Gud jag kunde, så skulle ingen blifwa förlorad å sin fordran; — Årade wänner! Tag emot detta mitt följande anbud, och låt dessa mina få ord, af ett upriktigt Hjerta röra edra Menckliga tjänstör.

1:mo. Då alla mina fordringsägare mot mig bewist ynneft och wälbewägenhet, så fördrifter jag äfwen det detta hederliga Samhälle

afstår med halfwa Summans ärläggande; hwilket jag i 2:na ojäfwiga wittnens närvaro utfäster mig att ärligen wid Edran sammankomst Fastelags Måndag betala Tio Riksdaler Riksgäld, dock utan ränta; till des att Femtio Fem Riksdaler 24 st. Banco äro betalte.

2:do. Skulle detta Något år försummas, så står Compagniets lagligen wundne Rätt emot mig öppen för resten.

3:o. Rättegångsomkostnaden med Tre Rdr Banco skall jag då detta blir mig bewiljat, genast ärlägga, samt Compagniets besvär och sammanträden i detta ämne skall med tacksamhet äfwen af mig godtgöras på stället hos Förmannen; jag afwachter härpå med Undergifwenhet det Loflige Enighets Lifbärare Compagniets wänstapsfulla bemötande och framleswer

En uprigtig vän och Tjänare

G. C. Seth.

Malmö den 27 Juni 1818.

En episod, som är rätt lustig, inträffade år 1833; den omhandlar vaktmästare Kleins misslyckade försök att gå i rätta med Lagets förman, som blifvit hindrad att infinna sig vid brödernas samling, samt den snöpliga vändning saken tager för Klein, som själf genom betalningsförsummelse hade äfventyrat sina egna rättigheter.

År 1833 d. 18 November Sammanträdde det Lofl. Enighets Companiet på Extra kallelse af då warande första förmannen Joachims-son till kl. 1 eft: m: d: men redan kl. $\frac{3}{4}$ på 4:ra fanns ingen förman tillstädes, och ingen Redogjörelse kunde således äga rum; Lagets bekymmerfamma förtrytelse öfwer dyligt uppförande, föranledde att Ny första förman, blef invoteradt neml. Urmakaren Herr Andersson, och Andra Hanskemakaren Herr Schannberg, och som Soupleanter Kafelungsmakaren Herr Flodin och Skräddaren Mästaren Herr Brunsow som på Lagets enhälliga Kallelse lydfönstades. Lifwagnens felaktigheter blef af wederbörande besigtigad, och Brodren Björnborg åtog sig Reparation för fyra R. D. B:co, hwartill dock ej något Resultat kunde gifwas,

emedan inga liquider uppgjordes, men som snarligen förväntas då vår Nu tillförordnade förman behagade äska vårt sammanträde.

(Klein?)

År 1834 den 15 Februari sammanträdde det Lofl. Enighets Lif-Companiet, och firade sin Års Sammankomst, som efter öfwerenskom- melse infaller enl. forntidens stic hwarje År Fastlags Måndag.

Waktmästaren Klein blef in allo från Laget, för sin försummelse (u. b. för Protocolls förning) utesluten; och Laget åtskilles således utan vidare Resultat, och wanliga förmannen bibehölls.

Ex Protocollie
G. W. Sterenius.

Ett par protokollsutdrag, omhandlande nya medlemmars högtidliga intagning i Laget, anföres här nedan. Enligt den gamla urkundens femte artikel skulle den sökande anmäla sig inför öppen låda, och pröfvas huruvida han fanns värdig att upptagas i Companiet, hvarefter stadgarne skulle föreläsas honom; denna ceremoni omtalas sålunda:

År 1830 den 31 Maii sammanträdde det Lofl. Enighets Lif Compagniet hos Undertecknad och inträdde som Ny Vedamot i Laget Rättningsmakaren Flödin hwilken har erlagt sina inträdes Penningar till Lagets förnöijelse, och hälsades på wanligt sätt, med försäkran om åtnjutande af alla de förmoner som Lagets samtelige Vedamöter äro berättigade till.

År 1835 den 2:dra Mars som war Enighets Lif Compagniets wanliga Års sammankomst, som stedde hos Vedamoten Herr Joachims-son, så anmälte sig Hökeri Handlanden Tullström härstädes att som Vedamot i Laget ingå mot erläggande af fem rD: Rglb. med åtnjutande af alla de förmaner som alla öfriga Vedamöter få åtnjuta och hwilket af Lagets Pluralitet bewiljades och således Lyckönsfades Brodern Tullström på wanligt sätt med wiwat; och en orygglig försäkran om hwad utfäst är.

Ex Protocollie
G. W. Sterenius.

År 1837 den 6 februarii sammanträdde det Lofl. Enighets Lif Compagniet hos föreståndaren Brodern Joachimsen; Låde Besittaren Kåfelsesmakarn Flodin infant sig ej, och måste således aflämna Nyckelen som Transporterades af Compagniet på Sträddaren Brunsto.

Som Ny Ledamot i Compagniet inträdde Skomakare Mästaren Sommer och erlade den wanliga Tribut, efter Öfwerenskommelse, Lyckönsfades med hela Compag: Samtycke, det Han kommer till åtnjutande, af alla de förmåner som enl. Reglemente detta Urgamla Lagets Constitutioner, och stadfästade Regler, innefatter.

Laget stiftades ju som nämndt på initiativ af mästarne inom handskmakareyrket och detta måtte vid tiden för Lagets tillkomst varit af rätt stor omfattning eftersom »Embetet» bestod af 14 mästare, ett rätt anseeligt antal jämfördt med invånarnes. Yrket råkar dock sannolikt i stagnation, ty fastän handskmakarens ålderman enligt de gamla stadgarna ägde förmånsrätt till förmansplatsen inom likbärarelaget, och detta upprepade gånger stadfästas i protokollen från sammanträdena är Petter I. Hyberg den sista förman, som var handskmakarnas ålderman (1792—1809); och enligt en förteckning öfver likbärarelagets ledamöter för år 1812 fanns endast en enda handskmakare kvar bland dess 21 ledamöter. År 1809 ändras ock namnet som förut varit »Hanskmakare Lik Bärare Lag» till »Enighets Lik Bärare Lag».

1812 d. 10 Febr. Compagniets Ledamöter:

Förman Bryggaren Seth.
 vice Förman Tundebind. Sw. Malmgren.
 Ledamöter Brygg. Pehr Johanson.
 Hanskmakaren Malmstedt.
 Tundebindaren Petter Ågren.
 Sträddaren Melander.
 Miölnaren Nils Jacobsen.
 Gästgifvarn Joh. Malmström.
 Sträddaren Brunstog.
 Cantor Isberg.

Målemakaren Jentz.
 Brandtmästare Bellcher.
 Öfwerstäraren Andersson.
 Kackelugnsmakare Grell.
 Timmermästaren And. Ågren.
 Kläckgjutaren Lars Olsson.
 Klenjmeden Grönwall.
 Timmermästaren Öberg.
 Hattmakaren Lundsten.
 Stads Barberaren Friberg.
 Mjöltnaren Joh. Jockimsen.

1792 d. 21 Februaari Wardt Samteliga Kämpani bröderna Samlade utj förmannen Petter J. Hybergs hus och betalte Sina wanliga qwartals pgar.

S. d. anmälte Förmannen P. J. Hyberg det han med sina Embetsbröder öfwer wägat det Prociegt en del af Compani bröderne Sig ytrat med rörande di 4ra daler Smönt Säm war of en bör gifwa till Embetes Lådan då han till Companiet blef antagen ofwan namde pgr will Embetet uppå begiäran hädan efter låtta inslyta i Companiets lådans Cassa emot det at Samma lådas Cassa betallar hädanefter alla der till hörande utgifter. Förmannen gaf äfwen tilkienna embetets beslut at så länge någon Mästare wid Handskemakare profistionen finnas blir aldrig Förmanskapet öfwerlämnat någon annan Än Äldermanen wid Embetet. Förmannen äger och rätighet utnämna till Sidokamrat äller andra förman wim han will äller åtminstone Sätja Löwan på wallet af Companiets ledamöter utom Embetet då och denna förman skall hafwa den ena nytelen till Companilådan och älfsta bisittjaren af vårt amt den andra då desä förmän jemte bisittjaren är skiöldig wijsa öfswiga Compani bröderna warie qwartals Sammankomst redo för jukomster och utgifter tillika wara ansvarig för Cassans behålnings Summa äfwen will wi här wad war och en efter Sin och Sin hustrus döb bör hafwa nml: till wardera Twå Rd 16 Specie denna öfwerenskom-melse underteckna wi alla med våra namn och bör för alla Säm hädan-efter till vårt Compani förinnan upläsas och om han dermed finner

sig nöjd genast; här under sätter sit namn på det at juna Twistigheter
hädanefter kan upkomma.

Ahr och Dag sãm föreskrifwet här.

Förman	Stolbror
Petter J Hyberg.	Hans Blomberg.
Petter Lundholtz	Niklas Skoban.
Petter Stenberg.	Andreas Ruth.
Anders Wästergren.	Bängt Swenson.
Johan Lindström.	Christoffer Trykman.
Petter Ågren.	Ola Andersson.
Ewen Malmgren.	Börje Malmstedt.
Gustaf Nordling.	

Companiets ursprungliga syftemål var endast likbärandet, och att följa den aflidne brodern till jorden, men redan år 1738 uppstår tanken, att genom de inkomna medelns hopsparande bilda en kassa till gemensam förmån för bröderna; sålunda det första försöket till fondbildning. Protokollet härom lyder så här:

Åhr 1738 d. 13 Februarij woru samtl. Compagnies bröderne samlade uti förmannens Skougards hus då och wifies rede och räkning för Lådans inkomster och utgifter fr. d. 21 Februarij till 24 Janij 1737 och då war i behåld 1 Dr. 24 s.

samma dato kommo Compagnies bröderne öfwer ens att giöra af Lådans Medel och penningarne en Cassa såsom ingen importance är medelst likbortbärande och sants på ofwanrörde dag 13 Februarij då Mäster Hans Skougård från sig lefwererade förmanskapet till nu warade förmannen Mäster Erick Lundholtz uti Cassan 6 Rd. 16.

Redan ett par år senare 1741 bildades en verklig begravningskassa med fasta årliga inbetalningar och utbetalning af en begravningshjälp vid dödsfall. Protokollet omhandlande denna tilldragelse är af följande lydelse:

Åhr 1741 d: 30 Martij woro Compagnis bröderne församlade i förmannen E. Lunholtz hus och kommo öfwerens att uprätta en sterbhus cassa de som nu äro församlade gifwa 1 D:r 8 fnt till mans som användes på följande sätt.

1:mo. Skulle man eller kvinna genom döden afgå undfår den qwarlefswande 11 D:r 16 öre till begrafning, af hwilka penningar sterbhuset betalar de wanl. utgifterne till Bedman hustrun och bårbärarne 1 D:r 16 ft.

2:do. betalas bem. 1 D:r 8 öre fnt alla år om fastelags Måndag till des Cassan blir något i stånd och föröft.

Det är dock som synes ganska anspråkslösa summor det rör sig om, och likväl visar det att bröderne ofta hafva ganska svårt att utreda dessa insatser, ett tydligt bevis på penningens dåtida relativt höga värde jämfört med vår tids penningvärde.

Allt som tiden skrider fram, höjes också såväl insatsen som begrafningshjälpen och år 1893 äro afgifterna till laget en inträdesavgift å kr. 15: — och kr. 1: 50 om året, förmånerna äro: fri likvagn för man, hustru och hemmaboende familj, jämte kr. 20: — i begrafningshjälp vid hvardera makarnes fränfälle.

En begrafningshjälp å kr. 20: — är vid nämnda tidsperiod dock i allmänhet så betydelselös ringa, att dåvarande medlemmarna af laget besluta bilda en särskild begrafningskassa baserad på ömsesidighetsprincipen, på så sätt att hvarje medlem vid dödsfall betalar kr. 5: — till förmån för den aflidne medlemmens sterbhus, denna princip visade sig dock ganska snart (beaktansvärd i och för sig) lida af betänkliga brister, och vid sådana tillfällen, när många dödsfall inträffade inom laget under samma år, utgingo rätt många medlemmar — förlorade därvid själf sina rättigheter — förminskade medlemsantalet och därigenom äfven begrafningshjälpens storlek; häraf uppstod allmänt missnöje bland medlemmarne, samt allvarliga och berättigade farhågor hos de styrande för lagets framtida öde.

Nödvändigheten att säkerställa laget genom grundläggandet af en tryggande fond och fastställande af en viss bestämd begrafningshjälp blef uppenbar, och detta mål har äfven nåtts

utan att därför behöfva minska förmånerna eller öka afgifterna, endast genom att reglera densamma.

Utom denna åtgärd har ytterligare lagts grunden till en fond, som skulle lämnas orubbad tills den hunnit en viss storlek, då räntan får användas till att förstora begravningshjälpen, så att medlemmarna utom den numera fastställda summan kunna återfå sina under årens lopp inbetalda afgifter. Genom dessa bestämmelser är laget numera i stånd att erbjuda sina medlemmar särdeles fördelaktiga villkor och säkra garantier för dessas förverkligande.

Medlemsantalet varierar för närvarande mellan 135—140 och lagets kontanta medel uppgår till nära 10,000 kr. jämte en likvagn med tillbehör värd c. 2,500 kr. Till jämförelse kan nämnas att lagets medel för omkring 30 år sedan voro 2,500 kr. och en vagn värd 600 kr.

Som framgår af ofvannämnda lilla historik är det ju under väsentligt utvidgade former Likbärarelaget Enigheten numera arbetar jämfördt med Likbärare-Kompaniets första verksamhetsår; en Rasmus Ipsson eller Erik Lundhåltz, som voro bland stiftarne, och i tur och ordning blefvo åldermän, skulle nog gjort stora ögon om de, som i en vision kunnat se, huru det nu är ordnad i inom laget. Vi stanna dock i en stor tacksamhetskuld till dessa hedervärda mästare, som med allvar och ärlig vilja påbörjade och lade grunden till ett verk till gagn för sina medmänniskor och kommande släkter, och som haft existensberättigande och lifskraft en så lång tidsperiod. Vi kunna endast hedra deras minne och i tanken tacka dem för det goda föredöme de gifvit oss, och hoppas att det äfven blifver oss förunnadt att genom samarbete och sträfvän kunna lämna Likbärare-Laget i ett värdigt skick som ett välsignelsebringande arf åt våra efterkommande.

Bryggare E. ERLANDSSON inträdde i laget 1870, inträdde i styrelsen 1877 och innehade befattningen som ordförande 1888—1897. Han afled år 1910.

Byggmästare N. ANDERSSON inträdde i laget 1866, i styrelsen 1879 och var sekreterare 1892—98. Afled år 1904.

Brandtmästare WALTZ inträdde i laget 1883, blef styrelseledamot 1888 och var lagets ordförande 1897—1905. Han afled år 1905.

Stadsfiskal M. BERGER inträdde i laget 1895, i styrelsen 1897 och har varit sekreterare från 1898—1911.

Glasmästare C. F. SÖDERBERG är lagets äldste medlem och har äfven tillhört laget längst antal år, han är nämligen född år 1828 och har varit medlem sedan 1850, har tillhört styrelsen 1869—1877 och 1888—1895.



E. ERLANDSSON
Ordf. 1888—1897.



N. ANDERSSON
Sekret. 1892—1898.



C. F. SÖDERBERG



M. BERGER
Sekret. 1898—1911.



C. WALTZ
Ordf. 1897—1905.

Här nedan följer en förteckning på lagets åldermän, för-
män och ordförande från »Compagniets» stiftande till dags dato.

Oluf Nilsson,	Handskmakarnes ålderman	1729—1732
Rasmus Ipsson,	»	1732—1735
Hans Schougårdh,	»	1735—1738
Erick Lundhåltz,	»	1738—1758
Hans Skougård,	»	1758—1760
Nils Pehrsson,	»	1760—1771
Bengt Kiellberg,	»	1771—1788
Andreas Ruth,	»	1788—1792
Petter I. Hyberg,	»	1792—1809
Sven Berggren, Bryggare,	förman	1809
G. S. Seth,	»	1809—1817
Sven Malmgren, Tunnbindare,	»	1817—1818
G. W. Sterenius, Bokbindare,	»	1818—1832
N. Joachimsson, Traktör,	»	1832—1848
J. L. Tullström, Handlande,	»	1848—1858
A. Andersson, Traktör,	»	1858—1864
J. C. Westergren, Byggmästare,	ordförande	1864—1888
E. Erlandsson, Bryggare,	»	1888—1897
C. Waltz, Brandmästare,	»	1897—1905
M. J. Mårtensson, Handlande,	»	1905—1907
J. Ekberg, Målaremästare,	»	1907—

Och så till slut endast ett par ord om de styrelseledamöter
hvars fotografier det lyckats oss att framskaffa.

Glasmästare C. F. Söderberg är lagets äldste nu levande
medlem och har äfven tillhört laget största antalet år, han är
nämligen född år 1828 och har varit medlem sedan 1850. Då
det år 1864 beslöts att lagets angelägenheter skulle skötas af
en styrelse, så kallad direktion, i stället för en förman och bi-
sittare, blef Söderberg ledamot af denna första styrelse, sedan
har han tillhört styrelsen 1869—1877 och 1888—1895. C. F.
Söderberg har alltid visat sig intresserad för laget och dess an-
gelägenheter och bevistar gärna, trots sin höga ålder, årssam-

manträdena, hvarest han fryntlig och glad deltagar i diskussion och samkväm.

Som ordförande i ofvan omtalade första styrelse fungerade byggmästaren J. C. Westergren till 1888, då han efterträddes af bryggare E. Erlandsson, som innehade befattningen till 1897.

Erlandsson inträdde i laget 1870 och i styrelsen 1877, han afled 1910. Samtidigt med Erlandsson bör omnämnas byggmästare N. Andersson som var lagets sekreterare 1892—1898. Andersson inträdde i laget 1866, i styrelsen 1879, och afled 1904, båda voro hederliga och välaktade medborgare. 1894 under den tid de voro styrelsemedlemmar bildades begravningskassan omnämnd sidan 34.

Erlandsson efterträddes som ordförande af brandmästare C. Waltz, han blef ledamot af laget 1883, af styrelsen 1888, och var ordförande 1897—1905, då han afled. Att Waltz varit synnerligen intresserad för sitt uppdrag som lagets ordförande och kassör, framgår af följande utdrag af en skrifvelse införd i lagets protokollsbok för 10 febr. 1902, då Waltz hade afsagt sig ledamotskapet i styrelsen.

»Till årsstämman med delägarna i Likbärarelaget Enigheten i Malmö 10/2 1902.»

Vid första blicken på kallelsen till denna stämman möter oss den nedslående underrättelsen, att lagets mångårige ordförande och kassör, skorstensfejaremästaren C. Waltz, som är i tur att afgå ur styrelsen undanbedt sig återval . . . Det är visserligen lätt förklarligt, att herr Waltz, som i 14 långa år utan någon som helst uppmuntran offrat tid, arbete och omtanke på lagets angelägenheter, tröttnat och vill draga sig tillbaka, men jag beklagar, åtminstone för min egen del, den gjorda afsägelsen, ty en så intresserad och omtänksam handhufvare af detta förtroendeuppdrag, som herr Waltz varit, skall man enligt min mening svårligen kunna uppleta, — — — jag för min del känner ingen som disponerar den tid som är oundgängligt nödvändig för uppdragets nöjaktiga fullgörande. Jag syftar härvid hufvudsakligast på skötandet af Lagets ekonomi i fråga om bestyret

med Lagets likvagn, — — — I känslan af den tacksamhetskuld i hvilken Laget häftar till sin ordförande, hvilken ovedersägligen fullgjort sitt allt annat än angenäma förtroendeuppdrag med synnerligt intresse, nit och omtanke, för att icke tala om de personliga ekonomiska uppoffringar som kommit Laget tillgodo (jag vill blott erinra om resor och utgifter vid anskaffandet af den nya likvagnen), tager jag mig härmed friheten att till Laget hemställa:

Att Laget ville anmoda herr Waltz, som ännu är i sin fulla mannakraft och ännu kan med sin bepröfvade förmåga länge leda Lagets angelägenheter och föra detsamma fram till ytterligare utveckling och lifskraftighet, att emottaga återval samt, att laget måtte besluta att uppdraga åt öfriga styrelseledamöterna eller för ändamålet särskildt kommitterade att såsom ett erkännande af herr Waltz förtjänster i sin ifrågavarande egenskap anskaffa och vid lämpligt tillfälle under innevarande år till honom öfverbringa någon lämplig minnesgåfva för ett belopp ej öfverstigande 200 kr., hvilka medel utanordnas af lagets kassa.

Malmö den 10 februari 1902.

M. Berger.

Framställningen blef enhälligt bifallen, och uppdrogs åt styrelsen att såsom den lämpligast syntes anskaffa och öfverlämna gåfvan till herr Waltz. Härefter förklarade sig Waltz villig mottaga återval.

Under Waltz ordförandeskap inköptes den likvagn, som laget nu äger, från Göteborg för kr. 2,700: — äfvenledes inträffade 175-årsdagen för lagets tillblifvelse och firades denna högtidsdag med en minnesfest å Strandpaviljongen.

Samma år 1897, som Waltz blef ordförande, invaldes nuvarande Stadsfiskalen M. Berger (medlem sedan 1895) i styrelsen, hvars sekreterare han varit 1898—1911, då han undanbad sig återval. Som bevis på herr Bergers förtjänster anföras följande protokollsutdrag för 14 Mars 1911.

Till afgående sekreteraren, stadsfiskalen M. Berger är afsänd följande skrifvelse. Vid senaste allmänna sammanträdet

27 februari 1911 fingo lagets medlemmar emottaga den led-samma underättelsen att dess mångårige och nitiske sekreterare stadsfiskalen M. Berger ej önskade emottaga återval som styrelseledamot, och ej trots gjorda försök ville ändra detta beslut.

Detta betyder för styrelsen en stor förlust, ty herr Berger har vid många tillfällen ådagalagt sitt stora intresse och nit när det gällde lagets bästa, och genom sina sunda och rättvisa åsikter, sitt lugna och behärskade uppträdande vid förhandlingarna om lagets angelägenheter, har han skaffat sig många vänner och meningsfränder som med nöje lyssna till hans ord och anförande. Herr Berger... valdes 1898 till sekreterare, hvilken befattning han innehaft tills i år och har utfört arbetet på ett så förtjänstfullt sätt att han blifver svår att ersätta, därom vittnar lagets protokollsbok ty ingen föregående sekreterare har förmått att så prydligt och noggrannt införa och så fint formulera däri gjorda anteckningar.

Trots att herr Bergers tid varit strängt upptagen dels genom hans tjänst, dels genom enskilda uppdrag för andra föreningar har han dock alltid ställt sig till lagets förfogande när så påfordrats och därigenom offrat mycket af sin tid, så t. ex. vid f. ordf. C. Waltz död då herr Berger för en tid åtog sig hela skötseln af lagets angelägenheter, så ock vid omarbetningen af lagets stadgar för år 1907.

Styrelsen mister vid herr Bergers frånträde en nitisk och vänsäll medarbetare som de öfriga ledamöterna inom styrelsen länge får sakna, och till honom vilja de härmed framföra sitt djupt kända tack för godt, enigt och framgångsrikt samarbete, och uttala vi den förhoppningen, att herr Berger äfven stående utanför styrelsen, ännu länge med intresse och kraft vill verka för lagets framgång.

Den nuvarande styrelsen består af målaremästare J. Ekberg, ordförande sedan 1907 medlem från 1902.

Handlande S. C. W. Söderberg, vice ordförande från 1907 inträdde i laget 1898.

Ingeniör E. Printzen, kassör från 1907, ingick i laget 1904.



J. SJÖBERG



S. C. W. SÖDERBERG



E. PRINTZEN



J. EKBERG



J. LUNDBERG



J. HÅKANSSON



ELOF NILSSON



LAGETS NUVARANDE STYRELSE.

Byggmästare J. Sjöberg, sekreterare från 1911, inträdde i laget 1905.

Begravningsentreprenör Elof Nilsson, har dirigerat likvagnen sedan 1905, inträdde i styrelsen 1909, och i laget 1900.

Kyrkovaktmästare J. Lundberg, som ombesörjer kallelsen till lagets medlemmar såväl till sammanträden som begrafningar och uppbär till betalning förfallna afgifter, har tillhört styrelsen sedan 1906, och laget sedan 1885.

F. d. Vagnmästare J. Håkansson, blef styrelseledamot 1896, och inträdde i laget 1893.

På vidstående bild finna vi styrelsen samlad, syselsatt att dryfta någon för lagets framtid viktig fråga, som sådan kan i detta sammanhang nämnas (äga intresse för dagen) lagets inregistrering och därpå följande nödvändiga förändringar i lagets stadgar. Det har varit styrelsen synnerligen angeläget att göra dessa med pietet för lagets gamla traditioner, styrelsen har lagt sig vinning om att så mycket som möjligt bevara hvad laget äger af gammalt, som med vördnad bör omhuldas, och i hopp om att detta till nytta och nöje för senare tidens generationer må lyckas, avslutas härmed denna lilla minnesskrift.



